

przedstawia film

pt.

FAUST

Na podstawie tragedii Johanna Wolfganga Goethego

Reżyseria Aleksander Sokurow, Rosja 2011, 134 min

Gdy Dobro i Zło założą się o Twój los...

W KINACH od 24 lutego 2011

DYSTRYBUCJA

AURORA FILMS S.C.

ul. Pasaż Ursynowski 1/111, 02-784 Warszawa

tel: + 48 22 405 41 46

Dystrybucja: lukasz.szewczak@aurorafilms.pl

Marketing & PR: kasia.kobylinska@aurorafilms.pl

www.aurorafilms.pl

AURORA FILMS S.C. ul. Pasaż Ursynowski 1/111, 02-784 Warszawa tel: + 48 22 405 41 46 www.aurorafilms.pl

AURORA FILMS S.C.

przedstawia produkcję

Proline Film

Faust

Tytuł oryginalny: *Faust*

TWÓRCY FILMU

Reżyseria – Aleksander Sokurow

Historia – Jurij Arabow

Scenariusz – Aleksander Sokurow, Marina Korenewa

Zdjęcia – Bruno Delbonnel

Scenografia – Elena Żukowa

Kostiumy – Lidia Kriukowa

Montaż – Jörg Hauschild

Charakteryzacja – Tamara Frid

Muzyka oryginalna – Andriej Sigle

Produkcja – Andriej Sigle

W ROLACH GŁÓWNYCH

Johannes Zeiler – Faust

Anton Adasiński – lichwiarz

Izolda Dyszak – Małgorzata

Georg Friedrich – Wagner

Hanna Schygulla – żona lichwiarza

Antje Lewald – matka Małgorzaty

Florian Brückner – Walenty

Sigurdur Skulasson – ojciec Fausta

Maxim Mehmet – przyjaciel Walentego

NAGRODY I FESTIWALE

1 miejsce na 5. Festiwalu Filmów Rosyjskich – Sputnik 2010.

Złoty Lew na 68. Festiwalu w Wenecji 2010.

2011, Dolby Digital, kolor, 1:1,33.

Czas trwania: 134 min.

O FILMIE

Swobodnie zainspirowany opowieścią Goethego Aleksander Sokurov radykalnie reinterpretuje dobrze znany mit. Faust jest u niego myślicielem, buntownikiem i pionierem, ale też anonimowym człowiekiem z krwi i kości, napędzanym przez wewnętrzne impulsy chciwości i żądz. To ostatnia część tetralogii Sokurowa o ludziach władzy. Bohaterami poprzednich części byli: Hitler, Lenin i japoński cesarz Hirohito.

Faust jest filmem, który na zawsze odmieni twoje życie...

Faust Sokurowa nie jest adaptacją tragedii Goethego w zwyczajnym znaczeniu tego słowa. Reżyser stara się czytać między wierszami utworu. Jaki jest kolor świata, który sprzyja narodzinom wielkich idei? Jak on pachnie? W świecie Fausta panuje zaduch: plany zburzenia globalnego porządku rodzą się w ciasnej przestrzeni, w której drepcze. Jest myślicielem, wyrazicielem idei, przekazicielem słów, spiskowcem, marzycielem. Anonimowym człowiekiem, kierującym się prostymi instynktami: głodem, chciwością, pożądaniem. Nieszczęśliwą prześladowaną istotą, która rzuca wyzwanie Faustowi Goethego. Po co przystawać, kiedy można iść dalej? Dalej i dalej, coraz szybciej - nie zauważywszy, że czas się zatrzymał.

A wy też przeminiecie.

UWAGI REŻYSERA

Faust to ostatnia część tetralogii kinowej Aleksandra Sokurowa, traktującej o naturze władzy. Bohaterowie pierwszych trzech filmów to prawdziwe postaci historyczne: Adolf Hitler („Moloch”, 1999), Włodzimierz Lenin („Cielec”, 2000) oraz Cesarz Hiroshito („Słońce”, 2005). Symboliczna postać Fausta dopełnia galerii postaci wielkich hazardzistów, którzy przegrali najważniejsze zakłady w swoim życiu.

Faust jest ewidentnie nie na miejscu w tej galerii portretów – niemal wyciągnięta z lamusa postać literacka, której przygody oparto na prostej intrydze. Co go łączy z tymi realnymi postaciami, które wspięły się na szczyty władzy? Miłość do słów, którym łatwo zawierzyć, i patologiczny brak poczucia szczęścia w codziennym życiu. Zło się powieliło, a Goethe uchwycił jego esencję: „Najniebezpieczniejsi są ci, którzy nie mają nic do stracenia”.

PRASA O FILMIE

To film o człowieku współczesnym, pozbawionym poczucia istnienia jakiejś naczelnej zasady rządzącej światem, człowieka który kompletnie utracił rozumienie teologicznej natury władzy. Tyrani w poprzednich częściach tetralogii postrzegali siebie jako przedstawicieli Boga na Ziemi, ale spotkało ich przykre rozczarowanie: okazali się tylko ludźmi. W „Fauście” jest odwrotnie: człowiek na naszych oczach zamienia się w boga. Władza kusi Fausta. Jego mottem jest: niech się dzieje moja wola. Triumfalny marsz Fausta po świecie zaczyna się dopiero pod koniec filmu. Zostanie tyranem, przywódcą politycznym, oligarchą – Leninem, Hitlerem, Abramowiczem. Czy to zbieg okoliczności, że twórca przerwał tę jego wędrówkę?

Séance

Nikt się oczywiście nie spodziewał, że Sokurow ukaże Mefistofelesa na ekranie w powiewającej szacie, z ostrą bródką i demonicznymi brwiami, ale stopień odejścia od stereotypu, jak i obrazu stworzonego przez Goethego, jest zdumiewający.

Zamiast beztroskiego poety i prowokatora, zmieniającego postać i czującego się jak ryba w wodzie w każdej sytuacji, w filmie Sokurowa widzimy zadziwiająca niezdarną i powolną kreaturę. Ten Mefistofeles – z zadyszką, ledwo się ruszający, mamrocący pod nosem – to stary dziwak, nudziarz z obwisłym, wystającym brzuchem, nadającym mu figurę gruszki, o rzadkich rudawych włosach. Ciągłe puszcza bąki, cierpi na bóle żołądka i przykuca, by się załatwić w najmniej odpowiednim momencie.

Oleg Kowalow, *Séance*

Świat filmu Sokurowa jest dojmująco cielesny. Ten świat boli i cuchnie jak ludzkie ciało. Nawet emisariusz Piekła cierpi tu na niestrawność. Fotel ginekologiczny przypomina dyby, szczypce chirurgiczne to narzędzie tortur, a śmierć przybiera postać trumny, która utknęła w korytarzu i topi się w upale. Sokurow wskrzesza postać ojca Fausta, pojawiającą się w tragedii Goethego. Jest on uzdrowicielem i kręgarzem, który już wielu uczciwych ludzi wyprawił na tamten świat. Lekarstwo trudno odróżnić od trucizny, przekąskę – od stypy. –Wszystko przemija, tylko smród zostaje – mówi nowy Faust, parafrazując Goethego.

Michał Jampolski, *Séance*

W odróżnieniu od obrazu Arnolda, w niemieckojęzycznym „Fauście” rosyjskiego reżysera Aleksandra Sokurowa – zgodnie z literą dramatycznego pierwowzoru – bohaterowie niemal nieustannie mówią. Ale ta adaptacja dzieła Goethego jest czymś więcej niż spektaklem gadających głów. Sokurow przedstawił własną interpretację klasyki.

W jego filmie zło nie jest wielkie, atrakcyjne i potężne. Przeciwnie, grany przez Antona Adasinskiego diabeł brzydzi widza – jest niski, garbaty, pokraczny, na swój sposób żaloszny. A jednak niesie on jedyne światło w tunelu w świecie, w którym wszyscy już stracili nadzieję. Staje się obietnicą, że jednak istnieje jakiś porządek wszechrzeczy. Stąd też na jego „liście oczekujących” do wyjawienia sekretu istnienia znajdują się setki osób, z księdzem na czele. Bo realia, które portretuje Sokurow, przerażają. Nie ma w nich krztyny dostojności ani godności uczonych z kart Goethego, nie ma też wielkiego sporu człowieka i Mefistofelesa. Wszystko tonie w ogólnej ohydzie i brudzie, ludzie są pazerni, odrażający, kierują nimi najpodlejsze instynkty.

Krzysztof Kwiatkowski, *Newsweek*

Złoty Lew dla "Fausta" – ostatniej część historycznej tetralogii Aleksandra Sokurowa to nagroda szlachetna, bo honorująca film niełatwy, głęboko zanurzony w europejskiej kulturze, pełen rozmaitych znaczeń.

Sokurow i jego stały scenarzysta Jurij Arabow umieścili Fausta w XIX-wiecznych Niemczech, czyniąc jednocześnie aluzje do prozy Thomasa Manna, niemieckich legend czy arcydzieł literatury rosyjskiej. Ale tak naprawdę stworzyli obraz na wskroś współczesny.

W śmiałej interpretacji Sokurowa, Faust jest człowiekiem małym i przyziemnym, zło nie ma wielkiego wymiaru, a świat ocieka brudem i nijakością.

– Są filmy, które zmuszają cię do płaczu. Są filmy, które cię rozśmieszają. Ale są i takie, które zmieniają twoje życie. "Faust" jest jednym z nich – powiedział przewodniczący weneckiego jury, uzasadniając swój werdykt.

Barbara Hollender, *Rzeczpospolita*

BIOGRAFIE

Aleksander Sokurow

Reżyser. Urodził się w 1951 r. w Rosji. Po ukończeniu liceum, w 1968 r. rozpoczął studia na Uniwersytecie im. Gorkiego na Wydziale Historii. Podczas studiów podjął pracę jako członek zespołu w telewizji Gorkiego. W wieku 19 lat został producentem swego pierwszego programu telewizyjnego. W latach 1975-1979 studiował reżyserię w Radzieckim Państwowym Instytucie Kinematografii (VGIK) w Moskwie. Jego pierwszy film fabularny „Samotny głos ludzki” został wysoko oceniony przez reżysera Andrieja Tarkowskiego i zebrał wiele nagród. Sokurow znalazł zatrudnienie w studiach filmowych Lenfilm w 1980 r. W tym samym czasie zaczął pracować dla Leningradzkiego Studia Filmów Dokumentalnych, gdzie powstawały jego dokumenty.

Aleksander Sokurow bywa także scenarzystą i operatorem swoich filmów.

Otrzymał wiele nagród krajowych i międzynarodowych: nagrodę FIPRESSI, Nagrodę Tarkowskiego, Radziecką Nagrodę Państwową (1997, 2001), Nagrodę Wolności ufundowaną przez Andrzeja Wajdę, watykańską nagrodę „Trzecie Millenium” (1998). Europejska Akademia Filmowa umieściła Sokurowa na liście 100 najlepszych reżyserów kina światowego.

Filmy fabularne

1978-1987 Samotny głos ludzki
1980 Zdegradowany
1983-1987 Smutna obojętność
1986 Imperium
1988 Dni zaćmienia
1989 Uratuj i zachowaj
1990 Drugi krąg
1992 Kamień
1993 Nieme stronice
1996 Matka i syn
1999 Moloch
2000 Cielec
2002 Rosyjska arka
2003 Ojciec i syn
2004 Słońce
2007 Aleksandra
2011 Faust

Filmy dokumentalne

1978-1988 Maria
1979-1989 Sonata dla Hitlera
1981 Sonata na skrzypce. Szostakowicz
1982-1987 I nic więcej
1984-1987 Wieczorna ofiara
1985-1987 Trud cierpliwości
1986 Elegia
1986-1988 Moskiewska elegia
1989 Radziecka elegia
1990 Petersburska elegia
1990 Na temat wydarzeń na Zakaukaziu
1990 Prosta elegia
1990 Leningradzka retrospekcja
1991 Przykład intonacji

1992 Elegia z Rosji
1995 Żołnierski syn
1995 Duchowe głosy
1996 Elegia orientalna
1996 Robert. Szczęśliwe życie
1997 Skromne życie
1997 Petersburski dziennik. Odsłonięcie pomnika Dostojewskiego
1997 Petersburski dziennik. Mieszkanie Kozincewa
1998 Spowiedź
1998 Dialogi z Solżenicynem
1999 dolce...
2001 Elegia podróżna
2005 Petersburski dziennik. Mozart. Requiem
2006 Elegia życia
2009 Czytając *Księgę blokady*
2009 Intonacja

Andriej Sigle

Producent i kompozytor. Urodził się 15 maja 1964 r. Ukończył Konserwatorium im. Rimskiego-Korsakowa i Królewską Akademię Muzyczną w Gothenburgu. Skomponował muzykę do ponad 40 filmów. W 2002 r. wraz z Dimitrijem Swetozarowem stworzył studia ASDS, angażujące się w produkcje kinowe, telewizyjne i muzyczne dla wiodących rosyjskich stacji telewizyjnych. W 2004 roku założył firmę Proline Film, której celem miało być wspieranie rosyjskiej sztuki filmowej i realizacja międzynarodowych projektów, takich jak „Słońce” , „Aleksandra” i „Faust” Aleksandra Sokurowa, „Brzydkie łabędzie” Konstantina Łopuszańskiego, „Serko” Joela Fargesa. Jego praca twórcza była wielokrotnie doceniana w kraju, jak i na zagranicznych festiwalach („Time for Peace” Film and Music Awards (2008), nagrody miasta Petersburga (2007, 2008), nagroda White Elephant (2005), Kinotaur Prize (2005, 2006). Honorowy Artysta Federacji Rosyjskiej (2006) i członek Europejskiej Akademii Filmowej.

Bruno Delbonnel

Operator filmowy. Urodził się w 1957 r. w Nancy. Kiedy miał 10 lat, przeniósł się z rodzicami do Paryża. Uczył się w prywatnej szkole. W 1975 r. zaczął kręcić krótkometrażówki i filmy animowane, z pomocą znanego operatora Henriego Alekana.

Zdobywca europejskiej nagrody filmowej za najlepsze zdjęcia (za „Amelię”), nagrody Cezara („Bardzo długie zaręczyny”, 2004) i nagrody American Society of Cinematographers za wybitne dokonania operatorskie („Bardzo długie zaręczyny”). W 2007 roku zdobył nagrodę Srebrnej Żaby na festiwalu filmowym w Łodzi (za „Across the Universe”). Był trzykrotnie nominowany do Oscara (za „Amelię”, „Bardzo długie zaręczyny” i „Harrego Pottera i księcia pół-krwi”).

Jurij Arabow

Scenarzysta. Poeta i powieściopisarz. Urodził się 25 października 1954 r. w Moskwie. W 1980 r. ukończył Radziecki Państwowy Instytut Kinematografii, gdzie studiował u N.Figurowskiego i E.Dzikiego. Jego debiutem filmowym był „Samotny głos ludzki” (1978, zdjęty z półki w 1987 r.). Zdobywca nagrody na festiwalu w Cannes za najlepszy scenariusz (za film „Moloch”) w 1999 r. Arabow jest jednym z założycieli Klubu Poezji w Moskwie (1986). W dziedzinie poezji uważa się za meta-metaforystę. Uhonorowany Nagrodą Pasternaka w 2005 r. Od 1992 r. kieruje Wydziałem Scenariuszowym Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Filmowego. Jest autorem scenariuszy wielu filmów i seriali telewizyjnych, wyprodukowanych w Rosji.

Elena Żukowa

Scenografka. Jest jednym z najlepszych scenografów w kinie rosyjskim. Urodziła się w Leningradzie, w 1982 r. ukończyła wzornictwo przemysłowe i projektowanie wnętrz na dzisiejszej petersburskiej Akademii Artystyczno-Przemysłowej („Muchince”). W 1983 r. rozpoczęła pracę w studiach Lenfilm jako projektantka. Od 1989 r. pracuje jako scenografka. Otrzymała dwie nagrody NIKA Rosyjskiej Akademii Sztuki Filmowej za najlepszą scenografię (za „Rosyjską arkę” Sokurowa i „Mongola” Sergieja Bodrowa. Dostała nagrodę krytyków filmowych White Elephant za „Mongola”. Dwa filmy z jej scenografią („Downfall” Olivera Hirschbiegela i „Mongol” Siergieja Bodrowa) były nominowane do Oskara.

Lidia Kriukowa

Kostiumolożka. Uhonorowana tytułem Artysty Federacji Rosyjskiej. Jest jednym z najsłynniejszych kostiumologów w kinie rosyjskim. Urodziła się w Leningradzie, gdzie ukończyła wzornictwo przemysłowe i projektowanie wnętrz ze specjalnością projektowanie tkanin na dzisiejszej petersburskiej Akademii Artystyczno-Przemysłowej („Muchince”). Pracuje w studiach Lenfilm od 1974 r., a jako kostiumolog - od 1979 r. Jest członkiem Związku Filmowców i Związku Artystów Rosyjskich, a także honorowym filmowcem Federacji Rosyjskiej. Zdobyła nagrodę NIKA, przyznawaną przez Rosyjską Akademię Sztuki Filmowej, za najlepsze kostiumy (za pracę nad „Rosyjską arką” Sokurowa) i została nominowana do tej nagrody za filmy „Cielec” i „Słońce”.

Tamara Frid

Makijażystka. Urodziła się w Leningradzie i rozpoczęła pracę w studiach Lenfilm w 1972 r. Pośród jej dokonań znajdują się słynne filmy rosyjskie, takie jak „Pamiętnik jego żony” i „Przechadzka” Aleksieja Uczitiela czy „Okno na Paryż” Jurija Mamina. Uczestniczyła także w międzynarodowych koprodukcjach: („Orlando” Sally Potter, „Été brûlant” Jérôme’a Foulona, „Edelweisspiraten” Nika von Glasova).

Marina Korenewa

Tłumaczka, scenarzystka, koordynatorka międzynarodowa i konsultantka literacka projektu. Jest autorką literackiego tłumaczenia scenariusza „Fausta”, skryptu reżyserskiego i dialogów w języku niemieckim. Korenewa jest historykiem literatury, specjalistką w dziedzinie powiązań kulturalnych między Rosją a Niemcami i profesjonalną tłumaczką literatury, za co otrzymała wiele nagród międzynarodowych. Jest badaczką w Instytucie Literatury Rosyjskiej (Dom Puszkina) Rosyjskiej Akademii Nauk. Ma bogate doświadczenia filmowe w Rosji i w Europie.